

CINERÀRIA MARÍTIMA

Senecio cineraria DC

[1838, Prodr., 6:355]

(= *Jacobaea maritima* (L.) Pelsers & Meijden
[Heukel's Flora van Nederland 23:677 (2005)])

Cineraria maritima. Foto: BFF

Jacobaea maritima ssp. *sicula*, de Malta i Sicília

NOMS POPULARS

- Alemany:** Weissfilziges greiskraut/Aschenblume / Aschenpflanze / Cinerarie / Läuseblume / Silber-greiskraut / Silberblatt / Silberfarbiges greiskraut / Zweifarbiges greiskraut
- Anglès:** Silver ragwort/Cineraria / Dusty miller / Senecio / Silver dust
- Armeni:** Մոխրածաղիկ
- Basc/Euskera:** insentsu-belar
- Castellà:** Cineraria, buen médico, cenicienta, osa de mar
- Català:** Cinerària, donzell de mar, donzell marí,
- Danès:** Gråblad / Sølvcineraria / Vestlig gråblad
- Estonià:** Vilt-ristirohi
- Finlandès:** Hopeavillakko
- Francès:** Sénéçon cinéraire/Cinéaire maritime
- Gaèlic:** Buachalán breá
- Gal·lès:** Creulys ariannaid/Chweinllys / Llys y lludw / Magl chwannen
- Grec:** Σινεραρία
- Hebreu:** סביון מלבין
- Holandès:** Zilverkruiskruid
- Hongarès:** Tengerparti aggófü
- Italià:** Cineraria
- Japonès:** シロタエギク / しろたえぎく
- Persa/Farsi:** برگ نقره‌ای
- Polonès:** Starzec popielny/Starzec srebrzysty
- Portuguès:** Pó-de-prata / Senécio / Senécio-marítimo
- Rus:** Крестовник пепельный/Якобея приморская

Suec: Silver dust / Silverek
Txec: Starček přímořský
Ucraïnès: Жовтозілля цинерарійове
Xinès: 银叶菊 / 银白千里光

DESCRIPCIÓ BOTÀNICA

Planta perenne de fins a 1 m d'alçària o una mica més, ramificada des de la base, densament pilosa, blanquinosa, amb pilositat suau. Fulles alternes, pinnatífides, més blanques per sota. Flors de color groc intens fent ramillets, molt nectaríferes.

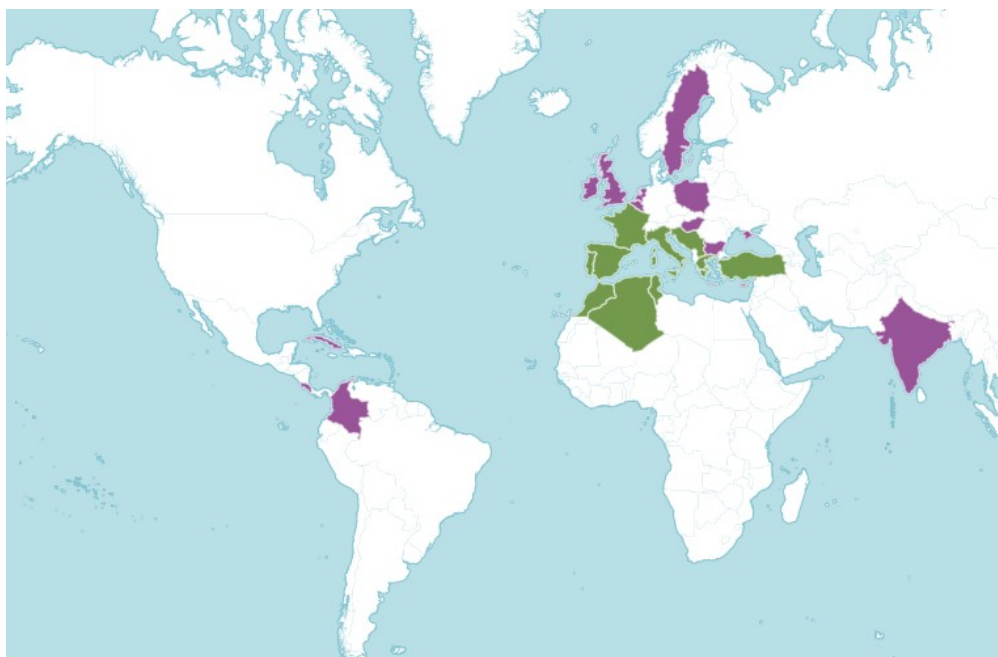
Dins la gran família de les Compostes o Asteràcies pertany a la subfamília de les *Asteroideae* o Corimbíferes, que són plantes sense làtex, amb flors centrals tubuliflores i perifèriques ligulades. I dins la subfamília, pertany a la tribu de les *Senecioneae* Cass., que es distingeixen per tenir les rames de l'estil penicil·lades. Dins la tribu, el gènere *Senecio* es distingeix per tenir fulles a les tiges i tenir les escates de l'involucre uniseriades. Ja dins el gènere, *Senecio cineraria* es distingeix per tenir les fulles dividides, amb lígules perifèriques vistents, fulle si tiges blanquinoses, tiges de més de 30, fins a 60 cm o més d'alçària. Gairebé llenyoses a la base. Les fulles estan recobertes d'una mena de cotó blanc per sota i per sobre són una mica més verdes, de contorn oblong-oval, pinnatipartides, amb segments força iguals, oblong-ovals, bifids o trifids. Fulles inferiors peciolades. Les superiors, sèssils. Involucre blanc-tomentós, amb folíols oblongs-lanceolats. Aquenis glabres. Capitols en corimbe dens. Flors d'un groc daurat intens, amb 10-12 lígules cadascuna.

Recentment aquest grup d'espècies, de moment, comprèn *Jacobaea maritima* subsp. *bicolor* (Willd.) Peruzzi & al.; *Jacobaea maritima* subsp. *gibbosa* (Guss.) Peruzzi & al.; *Jacobaea ambigua* subsp. *nebrodensis* (Guss.) Peruzzi & al.; *Jacobaea ambigua* subsp. *taygetea* (Boiss.& Heldr.) Peruzzi & al.; *Jacobaea maritima* subsp. *sicula* N.G.Passal & Peruzzi & Pellegrino.

NOTA: *Senecio leucophyllus* DC. se l'hi assembla, és una mata baixa, amb aquenis peluts, que creix a clarianes de pedruscalls de l'estatge alpí als Pirineus Orientals.

HÀBITAT I DISTRIBUCIÓ GEOGRÀFICA.

Es troba a platges i roques vora el mar a la conca mediterrània. Naturalitzada i cultivada a molts jardins (Colòmbia, Suècia, Illes Britàniques, Polònia, Crimea, Bulgària, Hongria, l'Índia.

Jacobaea maritima al món, segons Plants of the World

VIRTUTS MEDICINALS

- antiespasmòdica
- antiinflamatòria
- emmenagoga

USOS MEDICINALS

- amenorrea
- cataractes (suc UE)
- congestió
- conjuntivitis
- espasmes
- histèria

POSSIBLE TOXICITAT

El suc pot irritar massa els ulls. En ús intern, degust als alcaloides pirrolizidínics, la planta pot fer mal al fetge.

PRINCIPIS ACTIUS

- àcid hexadecanoic 14.5% OE ssp. *bicolor*
- alcaloides pirrolizidínics: senecionina; senecifil·lina; jacobina; otosenina
- cariofil·lè-òxid 9% OE ssp. *bicolor*
- flavonoides
- heptacosà 13% OE
- hexahidro-farnesil-acetona 6.5% OE ssp., *bicolor*
- jacobina
- mucíl·lag
- nonacosà 8% OE
- pentacosà 16% OE
- tanins

